

รายงาน

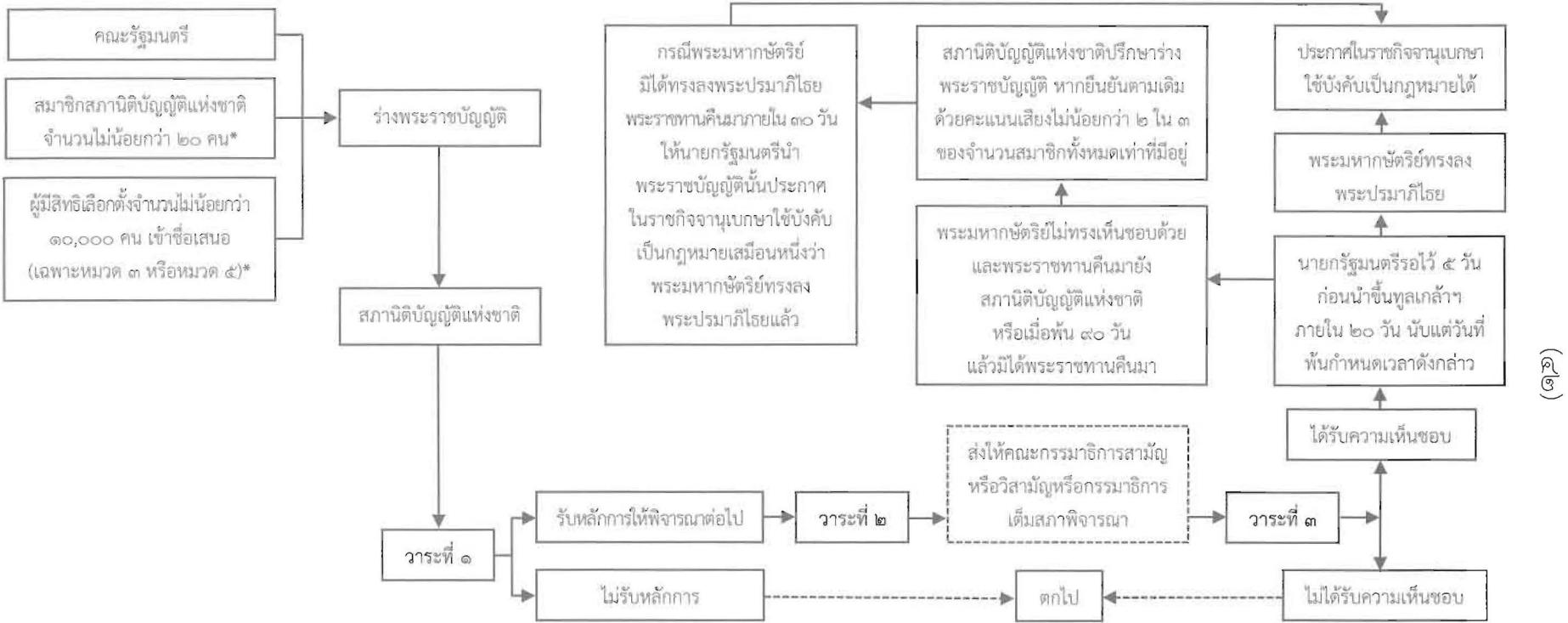
ของ

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา
คดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักงานคณะกรรมการ
สวัสดิภาพแห่งชาติ

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการ
สำนักงานคณะกรรมการ
สวัสดิภาพแห่งชาติ

กระบวนการตราพระราชบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(ในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ตามบทเฉพาะกาล)

- หมายเหตุ :
- “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน...” (มาตรา ๗๗ วรรคสอง)
 - ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติโดยขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย บุคคลดังต่อไปนี้สามารถเสนอเรื่องให้ศึกษารัฐธรรมนูญระหว่างร่างพระราชบัญญัติที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบมีข้อความขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราเข้าโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ
 - (๑) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เสนอความเห็นต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ลักช้า
 - (๒) นายกรัฐมนตรี แลจะแจ้งให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบโดยไม่ลักช้า
- * ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

รายงาน
ของ
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาริการวุฒิสภा
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาริการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา
คดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่ ๗ ๙ (สนช)(กมธ ๒) ๐๐๑๐/ (ร ๑๐)

วันที่

๒๘ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิตบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิตบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่สุดที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะกรรมการรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางกาญจนารัตน์ ลีวโรจน์
๒. นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ
๓. นายธนา อ่อนละเอียด
๔. นายนพดล เอึงเจริญ
๕. พลเอก ไตรรัตน์ รังคงรัตน์
๖. นายบุญอนันต์ วรรณพานิชย์
๗. คุณพรทิพย์ жалะ
๘. นายพรศักดิ์ เจียรนัย
๙. พลเอก พิรุณ แฝ้วผลส
๑๐. นางพัชมา จิตรมหีมา
๑๑. นายไฟโรจน์ วายุภาค
๑๒. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑๓. พลเอก สุชาติ หนองบัว
๑๔. นายสุชาติ มงคลเลิศลพ
๑๕. นางสุวิมล ภูมิสิงหาราช
๑๖. นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์
๑๗. นายอดุล จันทร์ศักดิ์

၉ ၂၈၈ ရုပ်သနများတွင်လေယခိုင်များအားထွက်
၁၀ ၂၈၈ ပြည့်/လှိုက်ပြည့်/ပို့ဆောင်/ဘဏ်ဆောင်/လမ်းခွဲမြေ

ପ୍ରାଚୀନ ଶାସକରେ ଏହା ଅଧିକାର ହେଉଥିଲା ।

၁၀၉၂၂၂၈၇၆

ဖြစ်ရနေ၍ဖြုပ်ပိုက်ဖြုတျးမေး
မူဂျာဒ်) ဝေးမပရမှုမပေးပိုးဆွဲလျှော့များဝေးမပရမေးမြန်မာ့
ဖြုပ်ပိုက်ရေးနီမာရေးပါရီအဖွဲ့
(မြန်မာ့လွှာပြုတော်းဆေးမြော်ခွဲ့ခြင်း)

፭፻፲፯፳፻፰፱ ብሔር የ፻፲፯፳፻፰፱

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สถานนิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสถานนิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่สุดที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา กำหนดการประชุมต่อไปใน ๑๕ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๔๕ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้วปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ จากกรรมการวิสามัญ ดังนี้

๑.๑ นายธนา อ่อนละเอียด เป็นประธานคณะกรรมการ

๑.๒ นายนพดล เยงเจริญ เป็นรองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

๑.๓ นางกาญจนารัตน์ ลีวโรจน์ เป็นรองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง

๑.๔ นายเจริญศักดิ์ ศาลาภิจ เป็นเลขานุกรรมการ

๑.๕ พลเอก สุชาติ หนองบัว เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๑.๖ นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑.๗ คุณพรพิพิย์ жалะ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑.๘ นายไฟโรจน์ วายุภาค เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑.๙ นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายฤทธิเดช ลิ่มพิพิธสุวรรณ สำนักกรรมการ ๒ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุกรรมการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุม
สถานนิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๖ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้
สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) นายกุลศักดิ์ ช่วยชู	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
(๒) นายนันทน์ จันทร์ราษฎร์	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
(๓) นายภูมินทร์ ศรีมูล	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลปกครอง

(๑) นายเจตన์ สถารสีลพร	พนักงานคดีปกครองเชี่ยวชาญ
(๒) นางสาววาราณ แสงคำ	พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ
(๓) นางสาวอารีรัตน์ จ้วงจันทึก	พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ

สำนักงานศาลยุติธรรม

- นางสาวกัญจนพร แสงเทคโนโลยี	นิติกรชำนาญการพิเศษ

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

(๑) นางสุชาท พิษิตไก่ศิลป์	ผู้อำนวยการกองลงทะเบียนและแพ่ง
(๒) นางกิตติมา อังกินันทน์	นิติกรเชี่ยวชาญ

๔. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมมาอิการวิสามัญสงวนความเห็น

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำประยุតติ

๖. ผลการพิจารณา

๖.๑ ผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๖.๑.๑ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี

โดยที่มาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติว่า
“ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป"

ความเป็นมา

โดยที่การไก่เลี้ยงข้อพิพาทเป็นกระบวนการหนึ่งที่ช่วยให้การบริหารจัดการคดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งปัจจุบันมีได้มาตรฐานบัญญัติให้มีการไก่เลี้ยงข้อพิพาทในคดีปกครองด้วยน้ำเสียงเพื่อเปิดโอกาสและส่งเสริมให้คู่กรณีมีทางเลือกในการระงับข้อพิพาททางปกครองได้อีกทางหนึ่ง สมควรเพิ่มบทบัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจไก่เลี้ยงข้อพิพาทในคดีปกครองภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ข้อพิพาททางปกครองยุติลงได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ด้วยความสมัครใจของคู่กรณี และรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ตลอดจนส่งเสริมให้การบริหารจัดการคดีของศาลปกครองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการ

ศาลปกครองได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฎหมาย โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้

๖.๑.๑ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวมระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทางเว็บไซต์ของศาลปกครอง <http://www.admincourt.go.th> หรือส่งเป็นหนังสือมายังสำนักงานศาลปกครอง (สำนักกฎหมาย) เลขที่ ๑๒๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๖.๑.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาที่รับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

ศาลปกครองจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๕ วัน

๖.๑.๓ พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

ที่ราชอาณาจักร

๖.๑.๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

เพิ่มเติมให้ศาลปกครองมีอำนาจไก่เลี้ยงข้อพิพาทในคดีปกครอง เพื่อให้ข้อพิพาททางปกครองยุติลงได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นด้วยความสมัครใจของคู่กรณี และรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ตลอดจนส่งเสริมให้การบริหารจัดการคดีของศาลปกครองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น (เพิ่มส่วนที่ ๒/๑ การไก่เลี้ยงข้อพิพาทมาตรา ๖๖/๑ มาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓

มาตรา ๖๖/๔ มาตรา ๖๖/๕ มาตรา ๖๖/๖ มาตรา ๖๖/๗ มาตรา ๖๖/๘ มาตรา ๖๖/๙ มาตรา ๖๖/๑๐ มาตรา ๖๖/๑๑ และมาตรา ๖๖/๑๒ ของหมวด ๔ วิธีพิจารณาคดีปกครอง) ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีการไก่เลี้ยงข้อพิพาทในศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุดได้ โดยให้ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจไก่เลี้ยงข้อพิพาทในคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจไก่เลี้ยงข้อพิพาทในคดีที่กฎหมายกำหนดให้ฟ้องเป็นครั้งแรกต่อศาลปกครองสูงสุด ทั้งนี้ ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดสามารถกำหนดรายละเอียดของหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการไก่เลี้ยงข้อพิพาทไว้ในระเบียบทองที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดได้

(๒) กำหนดลักษณะของคดีที่ศาลปกครองมีอำนาจไก่เลี้ยงข้อพิพาท โดยคณะกรรมการรัฐมนตรีอาจกำหนดหลักเกณฑ์ให้น่วงงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงคลังหรือหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมายในกรณีที่มีการไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่เกี่ยวกับเงินหรือทรัพย์สิน

(๓) กำหนดลักษณะของการไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่ต้องห้ามมิให้มีการไก่เลี้ยงข้อพิพาท

(๔) กำหนดการเริ่มต้นกระบวนการไก่เลี้ยงข้อพิพาทด้วยคู่กรณี มีคำขอหรือองค์คณะพิจารณาพิพากษาเห็นสมควร รวมทั้งกำหนดการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการวางแผนของตุลาการศาลปกครองผู้ไก่เลี้ยงข้อพิพาท และระยะเวลาของการไก่เลี้ยงข้อพิพาท

(๕) กำหนดให้แนวทาง ความเห็นชอบ คำสั่ง หรือการดำเนินการใดบรรดาซึ่งกระทำการไก่เลี้ยงข้อพิพาทด้วยประธานศาลปกครองสูงสุด อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการศาลปกครองผู้ไก่เลี้ยงข้อพิพาท องค์คณะพิจารณาพิพากษา หรือตุลาการเจ้าของสำนวนที่เกี่ยวกับการไก่เลี้ยงข้อพิพาท ไม่อาจอุทธรณ์ได้

(๖) ห้ามการนำเรื่องที่กำหนดไว้ไปเปิดเผยแพร่อ้างอิง หรือนำสืบเป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล หรือเพื่อดำเนินการอื่นใด เว้นแต่เป็นข้อมูลที่อาจเปิดเผยหรืออ้างอิงได้ตามที่กำหนดในระเบียบทองที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

(๗) กำหนดกรณีที่ทำให้การไก่เลี้ยงข้อพิพาทสิ้นสุดลง

(๘) กำหนดผลของการไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่สำเร็จทั้งกรณีที่ทำให้ประเด็นแห่งคดีเสร็จสิ้นไปทั้งหมดหรือบางส่วน และกำหนดห้ามมิให้มีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นซึ่งพิพากษาตามการไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่สำเร็จนั้น เว้นแต่มีเหตุที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(๙) กำหนดให้ระเบียบทองที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ออกตามความในส่วนนี้ ต้องส่งให้สภาพัฒนราษฎรตรวจสอบ

๖.๑.๓.๕ การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ศาลปกครองได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นในทุกประเด็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายแล้ว ดังนี้

กรณีเห็นด้วย

(๑) การยุติข้อพิพาทด้วยวิธิการไกล่เกลี่ย เป็นวิธิการระงับข้อพิพาทลักษณะหนึ่งซึ่งอาศัยความสมัครใจและความร่วมมือของคู่กรณี ภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะทำให้การบริหารจัดการคดีปกครองมีความรวดเร็วและเป็นธรรมโดยคงไว้ซึ่งการรักษาประโยชน์สาธารณะและเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนอีกทางหนึ่ง รวมทั้งยังประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาตามปกติ

(๒) การกำหนดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนคดีปกครอง เป็นการดำเนินการที่เหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการในการดำเนินคดีในศาลปกครอง และสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

(๓) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นวิธิการยุติข้อพิพาಥือวิธีหนึ่งที่ช่วยให้มีการบริหารจัดการคดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นวิธิการที่สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และประหยัดค่าใช้จ่าย โดยคู่กรณีสามารถถ่ายทอดข้อพิพาทได้ด้วยความพึงพอใจร่วมกัน และทั้งสองฝ่ายยังสามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ระหว่างกันได้ต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม ลดปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาล และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการระงับข้อพิพาทด้วยตนเองอีกด้วย

(๔) การระงับข้อพิพาทด้วยวิธิการไกล่เกลี่ย โดยอาศัยความสมัครใจและความร่วมมือของคู่กรณีในการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีศาลปกครองเป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่ช่วยคู่กรณีในการหาหนทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นที่ยอมรับของคู่กรณี เมื่อข้อพิพาทระงับได้โดยการไกล่เกลี่ย คดีจึงไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีโดยศาลปกครอง อันเป็นการลดจำนวนคดีของศาลปกครอง ทั้งเป็นการประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาตามปกติ

กรณีเห็นด้วยในหลักการแต่มีข้อสังเกต

(๑) การกำหนดให้ศาลมีอำนาจไกล่เกลี่ยคดีพิพาทเกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเอียดต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรนั้น เนื่องจากคู่กรณีอาจนำข้อเท็จจริงที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยอมรับหรือยอมไกล่เกลี่ยไปใช้ประโยชน์ในการร้องเรียนให้ดำเนินการทางวินัยได้เมื่อเป็นเช่นนี้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจจะไม่ให้ความร่วมมือในขั้นไกล่เกลี่ย

กับคู่กรณี อันจะทำให้กระบวนการไกล่เกลี่ยไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น หากกำหนดให้คู่กรณีไม่สามารถใช้ผลของการไกล่เกลี่ยที่สืบสุดแล้ว มากล่าวหาให้ดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ น่าจะทำให้กระบวนการไกล่เกลี่ยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำชี้แจงของสำนักงานศาลปกครอง :

ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๖/๔ ได้กำหนดห้ามคู่กรณีที่เข้าร่วมในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ตุลาการศาลปกครองผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท หรือบุคคลอื่นใด นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความประسنศ์หรือความยินยอมของคู่กรณีในการขอเข้าร่วมในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการในการระงับข้อพิพาทของคู่กรณีในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การยอมรับหรือข้อความที่กระทำโดยคู่กรณีในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนำมาใช้ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และเอกสารที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแล้ว ไปเปิดเผยหรืออ้างอิง หรือนำสืบเป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล หรือเพื่อดำเนินการอื่นใดไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ จึงทำให้โดยสภาพไม่อาจจะนำข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการไกล่เกลี่ยไปใช้ดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้

(๒) กรณีที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เกี่ยวกับเงินหรือทรัพย์สินคณะรัฐมนตรีอาจกำหนดหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานที่มีอำนาจกำหนดกฎหมายด้วยก็ได้ นั้น เห็นว่าหากบัญญัติว่า “คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดหลักเกณฑ์...” หมายถึง ให้เลือกปฏิบัติได้ ซึ่งไม่มีสภาพบังคับ และคณะรัฐมนตรีอาจกำหนดหรือไม่ก็ได้ เป็นเหตุให้กฎหมายไม่มีมาตรฐานเดียวกันในการบังคับใช้

คำชี้แจงของสำนักงานศาลปกครอง :

การกำหนดให้คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานที่มีอำนาจกำหนดกฎหมายนั้น เพื่อให้เป็นดุลพินิจของฝ่ายบริหารที่จะพิจารณาในเรื่องนี้ โดยหากเห็นว่ามีความจำเป็นและสมควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ที่ให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานที่มีอำนาจกำหนดกฎและตามกฎหมายก่อนก็สามารถกระทำได้ แต่หากเห็นว่าในเรื่องนี้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีหลักเกณฑ์ศาลและหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีก็จะได้สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ อีกทั้งในขั้นตอนการพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัตินี้ของคณะกรรมการคุณภูมิคุณ (คณะพิเศษ) ได้มีการเชิญผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวมาให้ความเห็นและรับทราบสาระสำคัญของร่างมาตรานี้เป็นการล่วงหน้า เพื่อให้พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีตามที่เห็นสมควรด้วยแล้ว

๓) เมื่อมาตรา ๑๑(๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ตามที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนด แต่เมื่อพิจารณาร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๖/๒ ปรากฏว่า มิได้กำหนดให้คดีประเภทตั้งกล่าวอยู่ในอำนาจของศาลปกครองในการไกล์เกลี่ยข้อพิพาท จึงเห็นว่า การกำหนดลักษณะของข้อพิพาทที่ต้องห้ามมิให้มีการไกล์เกลี่ยที่ปรากฏในร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๖/๓ ควรมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจไกล์เกลี่ยข้อพิพาทของศาลปกครองตามร่างมาตรา ๖๖/๒

คำชี้แจงของสำนักงานศาลปกครอง :

ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๖/๓ (๖) ได้กำหนดห้ามนิ่มการไกล์เกลี่ยข้อพิพาทที่เกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทด้วยมาตรา ๑๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๗ ไว้แล้ว โดยการกำหนดให้กรณีดังกล่าวไม่อาจดำเนินการไกล์เกลี่ยข้อพิพาทได้ เนื่องจากข้อพิพาทดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทนมาแล้ว จึงไม่สมควรที่จะให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอมร่วมกันได้

(๔) กรณีกำหนดให้ตุลาการศาลปกครองผู้ไกล์เกลี่ยข้อพิพาท เป็นผู้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการไกล์เกลี่ยข้อพิพาท อาจไม่เหมาะสม และเมื่อพิจารณาอำนาจในการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองผู้ไกล์เกลี่ยข้อพิพาท ตามร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๖/๔ วรรคสาม ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้น แล้วแต่กรณี จึงเห็นว่าอาจกำหนดให้ผู้ที่แต่งตั้งตุลาการศาลปกครองผู้ไกล์เกลี่ยข้อพิพาทเป็นผู้กำหนดกรอบระยะเวลาในการไกล์เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อเป็นการควบคุมและกำกับกรอบระยะเวลาในการไกล์เกลี่ยข้อพิพาทให้สามารถแล้วเสร็จภายในระยะเวลารวดเร็วและเหมาะสม หรือหากจะคงให้ตุลาการศาลปกครองผู้ไกล์เกลี่ยข้อพิพาทเป็นผู้กำหนดระยะเวลาดังกล่าว อาจกำหนดให้ได้รับความเห็นชอบจากผู้แต่งตั้ง

คำชี้แจงของสำนักงานศาลปกครอง :

การที่ร่างมาตราดังกล่าวกำหนดให้ตุลาการศาลปกครองผู้ไกล์เกลี่ยข้อพิพาทเป็นผู้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการไกล์เกลี่ยข้อพิพาทนั้น เนื่องจากตุลาการผู้ไกล์เกลี่ยเป็นผู้กำหนดแนวทางการไกล์เกลี่ย ย่อมทราบถึงข้อเท็จจริงและประเด็นที่จะทำการไกล์เกลี่ยข้อพิพาทนั้น ๆ จึงทำให้ตุลาการศาลปกครองผู้ไกล์เกลี่ยข้อพิพาทสามารถกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการไกล์เกลี่ยข้อพิพาทดังกล่าวได้ดีกว่าบุคคลอื่น

(๕) คำว่า “ศาล” ตามร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๖/๔ มีความหมายได้หมายนัย ซึ่งอาจหมายถึงศาลปกครองหรือศาลอื่นนอกศาลปกครองด้วย เห็นควรบัญญัติให้ขัดเจน

คำชี้แจงของสำนักงานศาลปกครอง :

คำว่า “ศาล” ในมาตราหนึ่ง หมายถึง ศาลทุกศาล ไม่ว่าจะเป็น
ศาลปกครองหรือศาลอื่น ๆ

๖) การกำหนดให้ในกรณีที่การไกล่เกลี่ยสำเร็จและทำให้ประเด็น
แห่งคดีเสร็จสิ้นไปทั้งหมด ให้ศาลมีคำพิพากษาไปตามนั้น เห็นว่า ในบางประเด็นของคำพิพากษา
หน่วยงานจะต้องนำไปใช้ประกอบการพิจารณาจ่ายประโยชน์ทดแทน เช่น กรณีหน่วยงานเลิกจ้าง
เป็นธรรมหรือไม่ (เลิกจ้างหรือปลดออก ໄລ່ອອກ โดยมีความผิด) ตั้งแต่วันใด เป็นต้น หากคำพิพากษา
ตามผลการไกล่เกลี่ยไม่ระบุไว้ จะทำให้การวินิจฉัยประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานล่าช้า เพราะ
แนวปฏิบัติของหน่วยงานจะต้องให้รอผลการพิจารณาจากศาล ดังนั้น การไกล่เกลี่ยควรระบุด้วยว่า
เป็นการเลิกจ้างที่เป็นธรรมหรือไม่ และตั้งแต่วันใด

คำชี้แจงของสำนักงานศาลปกครอง :

ประเด็นในคำพิพากษาจะเป็นไปตามผลของการไกล่เกลี่ย
ที่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายได้ตกลงร่วมกัน ดังนั้น หากคู่กรณีเห็นว่าประเด็นได้มีความสำคัญที่จะทำให้ประเด็น^๑
ข้อพิพาทยุติลงได้ก็สามารถเสนอเป็นประเด็นไกล่เกลี่ยต่อตุลาการผู้ไกล่เกลี่ย เพื่อทำการหาข้อ อุต្តิ
ในประเด็นดังกล่าวได้

๗) ตุลาการศาลปกครองผู้ไกล่เกลี่ยตามร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไม่ได้ระบุชัดแจ้งว่า ต้องกระทำ
โดยองค์คณะหรือกระทำโดยตุลาการศาลปกครองนายเดียว จึงเห็นว่าหากเป็นเรื่องที่ตกลงยินยอมกันได้
ควรให้เป็นอำนาจของตุลาการศาลปกครองนายเดียว เพื่อลดการใช้ทรัพยากรบุคคลโดยไม่จำเป็น

คำชี้แจงของสำนักงานศาลปกครอง :

ตุลาการผู้ไกล่เกลี่ยตามร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งกล่าว เป็นตุลาการ
นายเดียว จึงสอดคล้องกับข้อสังเกตดังกล่าว

๘) กรณีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจนนำไปสู่การยอมความกัน
ความมีบทบัญญัติให้ชัดเจนว่า ไม่สามารถร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้

คำชี้แจงของสำนักงานศาลปกครอง :

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจะนำไปสู่การร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่
หรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาบทบัญญัติตามตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดกรณีที่อาจจะร้องขอพิจารณาคดีใหม่ได้เป็นสำคัญ

๖.๑.๙ สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตราชูญหมายอย่างรอบด้าน

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
การบังคับใช้กฎหมาย โดยผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายโดยตรง คือ ประชาชน หน่วยงาน
ทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นมีลักษณะในเชิงบวก กล่าวคือ การไกล่เกลี่ย
ข้อพิพาทเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยสมานฉันท์
และยังมีผลทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

บทบัญญัติเกี่ยวกับการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกของตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นการสร้างทางเลือกเพิ่มขึ้นให้กับประชาชนในการยุติข้อพิพาทในคดีปกของ ซึ่งการไก่ล่ำเกลี่ย ข้อพิพาทในคดีปกของโดยสมานฉันท์จะช่วยรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างคู่กรณี และลดระยะเวลา ที่คู่กรณีต้องเสียไปเมื่อเปรียบเทียบกับการพิจารณาพิพากษาด้วยตนเอง โดยเมื่อประชาชนสามารถ ทดลองไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกของได้ด้วยความสมัครใจ ปริมาณคดีที่ค้างการพิจารณาของ ศาลปกของก็จะมีจำนวนลดลง อันเป็นผลทำให้การบริหารจัดการคดีที่ไม่มีการทดลองไก่ล่ำเกลี่ย ข้อพิพาทสามารถกระทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๖.๑.๓ การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชน

มีการจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกของและวิธีพิจารณาคดีปกของ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทาง www.admincourt.go.th ของศาลปกของ

๖.๑.๔ การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ศาลปกของได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกของและวิธีพิจารณาคดีปกของ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นควร ยืนยันตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๖.๑.๕ ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกของและวิธีพิจารณาคดีปกของ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว

๖.๑.๖ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในขั้นการพิจารณาของสภานิตบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้นำผลการดำเนินการตามข้อ ๖.๑.๓ ถึง ๖.๑.๕ มาประกอบการพิจารณาในขั้นตอนของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิตบัญญัติ แห่งชาติ และในขั้นการพิจารณารายมาตราของคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครบถ้วนแล้ว

๖.๒ ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำประวัติ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ เพิ่มส่วนที่ ๒/๑ การไกล์เกลี่ยข้อพิพาท

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๑ มาตรา ๖๖/๒

มาตรา ๖๖/๓ มาตรา ๖๖/๔

มาตรา ๖๖/๕ มาตรา ๖๖/๖

มาตรา ๖๖/๗ มาตรา ๖๖/๘

มาตรา ๖๖/๙ มาตรา ๖๖/๑๐

มาตรา ๖๖/๑๑ และมาตรา ๖๖/๑๒

ของหมวด ๔ วิธีพิจารณาคดีปกครอง

ส่วนที่ ๒/๑ การไกล์เกลี่ยข้อพิพาท

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๑๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖/๑๒

ไม่มีการแก้ไข

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา คือ กระทรวงการคลังควรเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ให้น่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานที่มีอำนาจกำหนดกฎหมายตามร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๖/๒ วรรคสอง ด้วยโดยเร็ว เพื่อให้มีหลักเกณฑ์สำหรับการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง เช่นเดียวกับที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง อันจะทำให้การไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นคู่กรณีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไข รวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ศาลปกครองมีอำนาจใจกล่าวเกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองได้ (เพิ่มส่วนที่ ๒/๑ การใจกล่าวเกลี่ยข้อพิพาท มาตรา ๖๖/๑ มาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ มาตรา ๖๖/๔ มาตรา ๖๖/๕ มาตรา ๖๖/๖ มาตรา ๖๖/๗ มาตรา ๖๖/๘ มาตรา ๖๖/๙ มาตรา ๖๖/๑๐ มาตรา ๖๖/๑๑ และมาตรา ๖๖/๑๒ ของหมวด ๔ วิธีพิจารณาคดีปกครอง)

เหตุผล

โดยที่การใจกล่าวเกลี่ยข้อพิพาทเป็นกระบวนการหนึ่งที่ช่วยให้การบริหารจัดการคดี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสและส่งเสริมให้คู่กรณีมีทางเลือกในการระงับข้อพิพาททางปกครองได้อีกทางหนึ่ง สมควรเพิ่มบทบัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจใจกล่าวเกลี่ยข้อพิพาท ในคดีปกครองภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ข้อพิพาททางปกครองยุติลงได้อย่างรวดเร็ว ยิ่งขึ้นด้วยความสมัครใจของคู่กรณี และรักษาไว้ซึ่งสัน พันธ์ที่ดีระหว่างกัน ตลอดจนส่งเสริมให้ การบริหารจัดการคดีของศาลปกครองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นส่วนที่ ๒/๑ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท มาตรา ๖๖/๑ มาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ มาตรา ๖๖/๔ มาตรา ๖๖/๕ มาตรา ๖๖/๖ มาตรา ๖๖/๗ มาตรา ๖๖/๘ มาตรา ๖๖/๙ มาตรา ๖๖/๑๐ มาตรา ๖๖/๑๑ และมาตรา ๖๖/๑๒ ของหมวด ๔ วิธีพิจารณาคดีปกครอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๗

“ส่วนที่ ๒/๑
การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

มาตรา ๖๖/๑ ให้ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจไก่เลี้ยงข้อพิพาทในคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจไก่เลี้ยงข้อพิพาทในคดีที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดซึ่งพ้องเป็นครั้งแรกต่อศาลปกครองสูงสุด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการไก่เลี้ยงข้อพิพาทให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา ๖๖/๒ ศาลปกครองมีอำนาจไก่เลี้ยงข้อพิพาทในคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ดังต่อไปนี้

(๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเอียดต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(๔) คดีพิพาทด้วยความอันตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ในการนี้ที่การไก่เลี้ยงข้อพิพาทตามวรรคหนึ่งเป็นการไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่เกี่ยวกับเงินหรือทรัพย์สิน คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงคลังหรือหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมายด้วยก็ได้

มาตรา ๖๖/๓ ห้ามมิให้มีการไก่เลี้ยงข้อพิพาทในกรณีที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) การไก่เลี้ยงข้อพิพาทเป็นการฝ่าฝืนหรือต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย

(๒) การไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๓) การไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่มีผลกระทบต่อสถานะของบุคคลหรือมีผลกระทบ

ในทางเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ

(๔) การไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อการบังคับใช้กฎหมาย

(๕) การไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่อยู่นอกเหนือสิทธิ์อำนาจหน้าที่ หรือความสามารถของคู่กรณี

(๖) การไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่เกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามมาตรา ๑๑ (๑)

(๗) การไก่เลี้ยงข้อพิพาทที่เกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทที่กฎหมายกำหนดให้พ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด

**(๔) การไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทที่มีลักษณะอื่นตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด**

มาตรา ๖๖/๔ ในเวลาใด ๆ นับแต่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองจนถึงวันสิ้นสุด การแสวงหาข้อเท็จจริง คู่กรณัมอาจร่วมกันยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้มีการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท หรือคู่กรณัม ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำขอและคู่กรณัมฝ่ายอื่นตกลงให้มีการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท ในกรณีเช่นนี้ ถ้าองค์คณะพิจารณาพิพากษาเห็นสมควรและประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครอง ชั้นต้น เล็วแต่กรณี เห็นชอบ ให้ศาลดำเนินการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทระหว่างคู่กรณัมได้ สำหรับคู่กรณัม ที่ไม่ได้ตกลงให้มีการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท ศาลอาจดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปก็ได้

เมื่องค์คณะพิจารณาพิพากษาเห็นสมควรให้มีการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทและคู่กรณัม ยินยอม ให้นำความในวรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้น เล็วแต่กรณี แต่งตั้ง ตุลาการศาลปกครองซึ่งไม่มีหน้าที่รับผิดชอบคดีในสำนวนคดีนั้น ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท โดยคำนึงถึงความรู้ความเขียวชาญและความสมของตุลาการศาลปกครองผู้นั้น

มาตรา ๖๖/๕ การไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทด้วยเร็วภัยในระยะเวลา ที่ตุลาการศาลปกครองผู้ไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทกำหนด โดยต้องไม่ทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ล่าช้าออกไปโดยไม่สมควร

มาตรา ๖๖/๖ ตุลาการศาลปกครองผู้ไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทด้วยเร็วภัยในเวลา แต่ละประศาจากอดีตในการปฏิบัติหน้าที่

ให้นำความในมาตรา ๖๓ มาใช้บังคับแก่การคัดค้านและการถอนตัวของตุลาการ ศาลปกครองผู้ไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทด้วยอนุโลม

มาตรา ๖๖/๗ แนวทาง ความเห็นชอบ คำสั่ง หรือการดำเนินการใด บรรดาซึ่งกระทำลง ในการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาทด้วยประธานศาลปกครองสูงสุด อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการศาลปกครอง ผู้ไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท องค์คณะพิจารณาพิพากษา หรือตุลาการเจ้าของสำนวนที่เกี่ยวกับการไก่ล่ำเกลี่ย ข้อพิพาท ไม่อาจอุทธรณ์ได้

มาตรา ๖๖/๘ ห้ามมิให้คู่กรณัมที่เข้าร่วมในการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท ตุลาการศาลปกครอง ผู้ไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท หรือบุคคลอื่นใด นำเรื่องดังต่อไปนี้ ไปเปิดเผยหรืออ้างอิง หรือนำสืบเป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล หรือเพื่อ ดำเนินการอื่นใด ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ

**(๕) ความประสงค์หรือความยินยอมของคู่กรณัมในการขอเข้าร่วมในการไก่ล่ำเกลี่ย
ข้อพิพาท**

**(๒) ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการในการระงับข้อพิพาท
ของคู่กรณัมในการไก่ล่ำเกลี่ยข้อพิพาท**

(๓) การยอมรับหรือข้อความที่กระทำโดยคู่กรณีในการไก่ล่าเกลียดข้อพิพาท

(๔) ข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนำมาใช้ในการไก่ล่าเกลียดข้อพิพาท

(๕) เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการไก่ล่าเกลียดข้อพิพาท

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการไก่ล่าเกลียดข้อพิพาทด้วยจากข้อมูลตามวรรคหนึ่ง อาจเปิดเผย

หรืออ้างอิงได้ตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

พยานหลักฐานใดที่ใช้ในการไก่ล่าเกลียดข้อพิพาท หากเป็นพยานหลักฐานที่นำสืบ
ให้อยู่แล้วในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ กระบวนการพิจารณาของศาล หรือการดำเนินการอื่นใด
โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ย่อมไม่มีต้องห้ามตามความในวรรคหนึ่ง

ห้ามมิให้อนุญาโตตุลาการ ศาล หน่วยงานทางปกครอง หรือบุคคลอื่นได้รับฟังหรือ^๑
นำข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการฝ่าฝืนมาตรานี้ไปใช้ประโยชน์

มาตรา ๖๖/๙ การไก่ล่าเกลียดข้อพิพาทในคดีปกครองสันตุส漓 เมื่อมีกรณีตั้งต่อไปนี้

(๑) มีการถอนคำฟ้องโดยศาลอนุญาตให้ถอนคำฟ้องได้ หรือศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้น
จากสารบบความโดยเหตุอื่น

(๒) การไก่ล่าเกลียดข้อพิพาทสำเร็จในประเด็นแห่งคดีทั้งหมดหรือบางส่วน

ตามมาตรา ๖๖/๑๐

(๓) คู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ประสงค์ให้มีการไก่ล่าเกลียดข้อพิพาทด้วย

(๔) องค์คณะพิจารณาพิพากษามีคำสั่งให้การไก่ล่าเกลียดข้อพิพาทนั้นสันตุส漓
เมื่อตุลาการศาลปกครองผู้ไก่ล่าเกลียดข้อพิพาทเห็นว่าการไก่ล่าเกลียดข้อพิพาทด้วยไปนั้นไม่เป็นประโยชน์
แก่คดี ไม่อาจสำเร็จได้ เป็นการประวิงคดี เป็นการฝ่าฝืน หรือเป็นการขัดหรือแย้งต่อหลักการ
ไก่ล่าเกลียดข้อพิพาท

มาตรา ๖๖/๑๐ ในกรณีที่การไก่ล่าเกลียดข้อพิพาทในคดีปกครองสำเร็จและ ๔
ทำให้ประเด็นแห่งคดีเสร็จสิ้นไปทั้งหมด ให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาไปตามนั้น หากการไก่ล่าเกลียด
ข้อพิพาททำให้คดีเสร็จสิ้นไปบางส่วน ให้ศาลมตราชยานแสดงข้อความแห่งข้อตกลงในการไก่ล่าเกลียด
ข้อพิพาทเหล่านั้นไว้ แล้วให้ศาลมตราชยานประเด็นข้อพิพาทที่ตกลงกันไม่ได้ต่อไปและนำมารวม
พิพากษากับข้อพิพาทที่ตกลงกันได้ไปในคราวเดียวกัน

มาตรา ๖๖/๑๑ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นซึ่งพิพากษา
ตามการไก่ล่าเกลียดข้อพิพาทในประเด็นแห่งคดีที่เสร็จสิ้นไปไม่ทั้งหมดหรือบางส่วนตามมาตรา ๖๖/๑๐
เว้นแต่ในเหตุตั้งต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีข้อกล่าวอ้างว่าคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งข้อฉล

(๒) เมื่อคำพิพากษานั้นถูกกล่าวอ้างว่าเป็นการละเมิดต่อบทัญญัติแห่งกฎหมาย
อันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๓) เมื่อคำพิพากษานั้นถูกกล่าวข้างว่ามีได้เป็นไปตามข้อตกลงในการโกล่เกลี่ยข้อพิพาท

การอุทธรณ์คำพิพากษาของ การโกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้ยื่นต่อศาลที่มีคำพิพากษาภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษา

มาตรา ๖๖/๑๒ ระบุเบี้ยของที่ประชุมให้ผู้ตัดสินในศาลปกครองสูงสุดที่ออกตามความในส่วนนี้ให้ดำเนินการตามมาตรา ๖ ด้วย”

.....
.....

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภานิตบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภานิตบัญญัติแห่งชาติ

นายดิเรก จันทร์อินทร์

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการวิสามัญ ๒

ฝ่ายเลขานุการ : กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓

นางสาวสุพร นิลทัพ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นายฤทธิเดช ลิ่มพิพิธสุวรรณ

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นางธัญญา ศรีสุพรรณ

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางสาวสรณ่า โสภาเจริญวงศ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางสาวมนวรรณ จิตวงศ์

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวพัชรี ทองอ่อน

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวอุษา หาสุข

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวสินีนาฏ ศรีภักดี

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวชนพร จิตต์อารีย์

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวสมพร ลาภชุมศรี

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางปิยมากรณ์ ทองปุย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงฯ

นายสุพัฒน์ โพธิเงิน

นิติกรชำนาญการ

นางสาวชนนิสร ยอดอินทร์

นิติกรชำนาญการ

นางสาวมาณริกา จันทาโก

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวเนตรนภา นาโควงศ์

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการวิสามัญ ๒ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๗๑ ๘๗๘๔-๕ โทรสาร ๐ ๒๘๗๑ ๘๗๘๕

ออกแบบและพิมพ์
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขานุการรัฐสภา

๐ ๒๕๖๔ ๑๕๖๓, ๐ ๒๕๖๑ ๕๔๗๙, ๐ ๒๕๖๑ ๕๔๗๘